

ANDERE WERKELIJKHEID

Ik suis omlaag door een kolkende duisternis. De Kopvoeters zijn ook in de put gesprongen. Ik hoor hun hoge stemmetjes gieren van pret. Maar ik ben niet blij. In mij giert alleen de angst. Mijn bloed ruist als een hoge snelheidstrein door mijn aderen. Ik zal te pletter vallen op de bodem van de put, in het duister uiteenspatten in zwarte inktvlekken. Om mij heen klinken vreemde, angstaanjagende geluiden. Ogen knippen in de duisternis, alsof daar monsters verscholen zitten. Smerige dampen dringen mijn neusgaten binnen. Dan val ik niet meer. Ik zit op de grond. Waar ben ik? En waar zijn de Kopvoeters? Mijn twee boosaardige vriendjes zijn in geen velden of wegen te bekennen. Wie zijn zij eigenlijk en waarom hebben zij mij in de val gelokt?

Ik ben in het decor van een griezelfilm terechtgekomen. Zo lijkt het in elk geval. Maar ik zie nergens camera's. De lucht is donker. Aan de horizon staat de zwarte ruïne van een kasteel. Vlammen slaan uit de ramen.

Overal om mij heen klinken kreten, knetterende vlammen. Vreemde, onwerkelijke gedaantes rennen langs mij heen. Halfmensen met hagedissenstaarten, vogelmensen met vleugels, duistere figuren in monnikspijen. Ze zien mij niet. Misschien besta ik niet voor hen. Ik hoor gemompel en geweeklaag.

Wat is hier aan de hand? Wat doe ik hier? Ik begrijp het niet. Ben ik een geest in een spookwereld? Dit is niet de Andere Werkelijkheid die ik van mijn verhalen ken. Die rottige Kopvoeters hebben mij in een val gelokt.

Opeens krijg ik een harde duw in mijn rug. 'Uit de weg!' gromt een stem.

Een man met een vogelkop en een kruk onder zijn arm staat voor mij. Hij heeft een lange snavel en zijn enige kledingstuk is een witte kap op zijn kop. Hij staat doodstil, steunt op zijn kruk en kijkt me onderzoekend aan. Zijn huid heeft een blauwe kleur. Hij lijkt zo weggelopen uit een schilderij van Jeroen Bosch.

'Ik ken jou niet,' zegt de vogelman met een krassende stem.

'Wie ben jij?'

Op zijn rug draagt hij een rieten mand. Over de rand van de mand kijken twee gezichten naar mij.

Een wit gezicht en een zwart duivelsgezicht.

‘De Boomman, de Boomman komt eraan,’ roepen de twee met doodsangst in hun stem.

‘Ik zag hem het eerst!’ roept de witte.

‘Nee, ik,’ schreeuwt de zwarte. Ze beginnen te vechten in de mand.

‘Koppen dicht, jullie,’ snauwt de vogelman.

‘Hé! Wat betekent dat?’ zeg ik, maar de vogelman sjokt verder, zo snel als hij kan. Hij kijkt niet eens meer naar mij.

Nog steeds rennen gedaantes links en rechts langs mij heen.

Op de vlucht? Waarvoor?

Dit is een griezelwereld die ik nog nooit in een boek beschreven heb. Er zijn dus meer Andere Werkelijkheden.

Hier ben ik een verdwaalde vreemdeling.

Het volgende moment struikel ik over een vreemd wezen dat voor mijn voeten wegschiet. Het is een vis op wielen, in een rode jas. Uit zijn bek komt de staart van een andere vis, die hij opgeslokt heeft. Boven op hem staat de torenspits van een kerk. De vis kijkt mij aan met zijn koude ogen.

‘Pas jij maar op dat de Boomman je niet opslokt met zijn buik,’ zegt hij met volle mond.

Het verbaast mij niet dat de vis kan praten en dat ik zijn vissentaal versta. In deze wereld is het onmogelijke mogelijk, het onwerkelijke werkelijk.

‘Wie is de Boomman?’ vraag ik.

‘De Boomman is erg,’ antwoordt de vis. ‘De Boomman is de Grote Opslokker!’ Dan maakt hij zich met een vaart uit de wielen.

De Grote Opslokker? Dat klinkt angstaanjagend, denk ik.

Plotseling begint de grond te dreunen. Er komt iets aan. Iets enorms. Iets verschrikkelijks.

Een kolossale gestalte verschijnt aan de horizon. Steeds harder beeft de grond onder mijn voeten. Een enorme schaduw valt over mij heen. Ik zie twee benen als bomen, twee voeten als boten. Een bleke reus verduistert de zon met zijn rare schijfhoed, waarop vreemde wezens wandelen. Felle ogen flitsen onder de rand. Het is de Boomman, de Grote Opslokker. En hij heeft mij gezien! In het korte moment dat ik in zijn ogen kijk, gaat er een schok door mij heen. Ik ken hem!

Maar waarvan?

Om mij heen vluchten mensen weg om niet vertrappt te worden. Hagedissen flitsen langs mijn voeten, vogels zoeven langs mijn oren. Ik moet ook maken dat ik wegkom.

Ik draai mij snel om en begin te rennen door de brandende, rokende wereld. Wegwezen hier. Maar waar kan ik heen?

Zonder om me heen te kijken vlucht ik tot ik de voetstappen niet meer hoor, de reusachtige gestalte van de Grote Opslokker niet meer zie. Ik ben veilig. Even. Want gevaren loeren overal in deze wereld. Hier is alles verwrongen, vervormd en anders dan in de werkelijkheid. Zelfs de planten hebben doornen, stekels en messcherpe randen en happen naar mijn benen.

Ik weet nu waar ik ben. De put is een doorgang tussen twee werelden. Dit kan niets anders zijn dan de Andere Werkelijkheid van Jeroen Bosch. Een wereld zoals hij die in de vijftiende eeuw geschilderd heeft. Maar die is heel anders dan de AW uit mijn boeken. Daar bestaan vampiers, weerwolven, zombies en ik weet precies hoe ik die goeie ouwe monsters moet bestrijden. Maar de Grote Opslokker en de andere monsterlijke wezens die hier rondsluipen zijn onbekenden voor mij. Knoflook, houten staken en zilveren kogels hebben hier vast geen betekenis. Ik weet niet wat voor wetten hier gelden. Hier ben ik machteloos.

Allemaal de schuld van die twee Kopvoeters, denk ik. Kop en Voetje hebben mij in deze duistere Andere Werkelijkheid gelokt. Als ik ze te pakken krijg, ontkop en ontvoet ik ze. Maar wat nu?

Ik heb geen wegenkaart, geen TomTom. De enige persoon die mij hieruit kan helpen, is de Meester zelf.

Waar is Jeroen Bosch? Kan ik hem hier vinden? En wil hij mij wel helpen? Zo niet, dan ben ik reddeloos verloren. Plotseling breekt het angstzweet mij uit. Wat als ik nooit meer hier uitkom? Voor eeuwig gevangen in de griezelwereld van Jeroen Bosch.

'Schei uit!' zeg ik hardop tegen mijzelf.

Paniek is de slechtste raadgever die er bestaat. Ik moet me verstoppen op een rustige plek om na te denken. Vlug kijk ik om mij heen. Naast mij klinkt een vleugelslag. Een vogel landt voor mij op de grond met een brief in zijn snavel. Voor mij? Een boodschap? Van wie? Voorzichtig pak ik de brief aan en lees de boodschap.

'Beste vriend,
zorg dat je Sint Antonius vindt.

P.S. Pas op voor overstekende Hooiwagens. Rijd niet mee!

Fragment uit *Op zoek naar Jeroen Bosch in zijn schilderijen*, Paul van Loon, Leopold, 2015. Dit fragment mag uitsluitend gebruikt worden voor educatieve doeleinden en mag niet verder worden verspreid.